

Instagram: stela_knjige

Facebook: stela

www.stelaknjige.rs

Vladimir Vujinović
Moloh

Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2024

ZA IZDAVAČA
Marko Sabovljević

UREDNIK
Marina Sabovljević

LEKTURA I KOREKTURA
Borka Slepčević

DIZAJN KORICA
Siniša Subotić

SLOG I PRELOM
Dizajn studio Layout

ŠTAMPA
Alpha print, Zemun

TIRAŽ
1.000

IZDAVAČ
Publik praktikum, imprint Stela
Dobrovoljačka 10/I, Zemun
office@publikpraktikum.rs
011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA
2024

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući foto-kopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

VLADIMIR VUJINOVIĆ

MOLOH

Stela

*„Decu volite naročito, jer ona su bezgrešna kao anđeli
i žive da bi nas razdragala i usrećila;
ona žive zarad čišćenja srdaca naših,
kao neki putokaz za nas. Teško onome ko uvredi dete...”*

Fjodor Dostojevski

*„Nije pitanje ko vlada svetom, nego je
osnovno pitanje zavere ko proizvodi zlo?”*

Umberto Eko

Prolog

Jerusalim, 2016.

Profesor doktor Majkl Velborn je stigao još juče. Stvar je bila toliko hitna da je on morao da dođe iz Egipta. Ostavio je svoj posao u Tel el Amarni, a radio je na veoma bitnoj stvari. Proučavao je skelete koji su pronađeni u nekadašnjoj prestonici pobunjenog faraona Ehnatona. Sve to je morao da ostavi kako bi hitno doputovao u Izrael.

Mlada studentkinja antropologije Lusi Hejls je došla iz Arkanzasa. Direktnim letom iz Njujorka u toku prepodneva. Vozač ju je pokupio na Aerodromu „Ben Gurion”. Dovezli su je u jedan hotel u zapadnom delu grada, u kojem je bio smešten i Velborn, ali samo kako bi ostavila svoj prtljag, umila se i sredila. Nakon toga su i ona i Velborn seli na zadnje sedište *folksvagen tuarega*. Vozač ih je odvezao u nepoznatom pravcu.

Njihova vožnja je trajala skoro pedeset minuta. Zemljotres koji je nedavno pogodio Jerusalim napravio je priličnu štetu, pa je i saobraćajni kolaps pogodio grad, vozila su se naročito sporo kretala kroz uske i zakrčene ulice Starog grada.

Nedaleko od brda Sion, vozač je skrenuo s magistralnog puta. Stao je uz obronak jednog uzvišenja. Tu je bio niz podignutih šatora, a prostor je bio ograđen trakom.

Jasno je bilo da se ovde odvijala živa arheološka aktivnost. Arheolozi i radnici su pijucima razbijali udubljenje u brdu koje je već ličilo na tunel. A veliki stolovi u šatorima bili su prekriveni eksponatima i krhotinama grnčarije.

Čim su Velborn i Hejlsova izašli iz džipa, prišao im je stariji čovek sa šeširom na glavi. Bio je u šezdesetim godinama, kao i Velborn.

Srdačno se pozdravio s Velbornom.

„Ovo je doktor Johai Avron, moj veliki prijatelj”, obratio se Velborn Lusi.

„A to je ta tvoja učenica”, nasmešio se Avron pružajući joj ruku. „Veliki potencijal i budućnost bioarheologije.”

Lusi je zahvalila na lepim rečima, ali je izgledalo i da joj je pomalo neprijatno zbog silnih komplimenata.

„Šta je to toliko hitno da sam morao da ostavim kosti Ehna-tonovih podanika?”, upitao je Velborn.

Umesto odgovora, Avron je rukom pozvao svoje goste.

Prošli su pored šatora u kojem su dva arheologa prosejavala i četkicama čistila krhotine grnčarije. Avron je prišao stolu i uzeo najveći komad.

„Ovo je ostatak urne”, prokomentarisao je izraelski arheolog svoj nalaz u rukama. „Na osnovu njenog oblika možemo odrediti kojoj epohi pripada. I kada je tačno napravljena... Zaključili smo da ova grnčarija potiče s kraja osmog veka pre nove ere.”

Vratio je komad grnčarije na sto, nakon čega je uzeo rudarski šlem s baterijskom lampom na vrhu. Dva takva šlema je dao Velbornu i Lusi. Uputio se sa svojim gostima prema mestu u podnožju brda gde su radnici kopali pijucima. Čitav taj krajo-lik bio je izbrazdan čudnim udubljenjima unutar stena, kao i ostacima građevina od opeka.

„To su sve masovne grobnice”, rekao je Avron kada je primetio da ih Lusi znatiželjno razgleda. „Dolina Hinom poznata je baš po njima. Neke potiču iz vremena krstaša...”, pokazao je rukom na ostatke od opeka. „A neke još iz prvog veka, iz doba Isusa.”

Kada su došli do mesta na kojem su radnici kopali, Avron im se obratio na hebrejskom, nakon čega su radnici obustavili posao, pokupili alat i ručna kolica i sišli do najbližeg šatora.

„Grnčariju koju ste videli našli smo ovde. A sve ovo se otvorilo nakon zemljotresa.”

Avron je prvi stupio u pećinu, a za njim Velborn i Lusi. Stavili su šlemove na glavu.

„Otvor”, objasnio je Izraelac, „koji se pojavio nakon zemljotresa bio je daleko manji. Mi smo ga proširili.”

Pećina je bila mala. Uzak i nizak kvadratni prostor u kojem su njih troje jedva mogli da se isprave. Kako su zalazili u dubinu, tako su morali sve više da se saginju, sve dok nisu došli do dela kada su morali da kleknu. Tu su se gubili i poslednji zraci sunca s ulaza.

„Odavde ćemo morati da puzimo, pratite me”, rekao je Avron ukljuživši baterijsku lampu na šlemu. Velborn je išao odmah iza njega, a Lusi je bila treća. Debeo sloj prašine im se nahvatao na odelima dok nisu dopuzali do jedne prostorije gde su ponovo mogli da se usprave. A tu ih je čekalo nešto nezamislivo.

Avron je baterijskom lampom najpre obasjao gomilu razbijene grnčarije. Krhotine i komadiće slične onima koje su Velborn i Lusi videli u šatorima ispred. Zatim je snop svetlosti usmerio u drugom pravcu.

Pred njima su se sada ukazale posve očuvane posude od gline. Urne raznih dimenzija i veličina. Bilo je na desetine urni, možda čak i na stotine. Neke su imale poklopce, neke nisu.

Avron ih je naterao da pogledaju sadržaj u posudama. Oni su svetiljke sa svojih šlemova usmeravali u unutrašnjost glinenih posuda.

„Zemlja...” Velborn je zaključak donosio kombinacijom vizuelnog osmatranja i dodirivanja. „Ovde je nešto spaljeno”, do-
dao je nakon što je pomirisao jednu urnu.

„Unutra ima nešto...”, rekla je Lusi.

„Biološki materijal”, nadovezao se Velborn promatrajući njen nalaz u rukama. „Deluje kao da su kosti. Ljudske kosti...”

„Zaboga. Kostii male dece!” Lusi se dobro zagledala u jedan majušni uzorak.

„Čekaj... Nije valjda da se u svim ovim urnama...?” Velborn je bio u velikoj neverici.

Johai Avron je jedva primetno klimnuo glavom. Još jednom je prešao snopom baterijske lampe preko tog nepreglednog niza urni.

Lusi još jednom dobro osmotri te sitne defragmentisane delove kostiju koje su povadili iz urni. Najpre ju je zbunilo to što su kosti bile bele. Ali se brzo setila baš onoga čemu ju je profesor Velborn učio na fakultetu. Kostii izložene vatri menjaju boju. Najpre su crne, ugljenisane, što je karakteristično za sveže preminule. Zatim poprimaju razne tonove sive boje, da bi naposletku bile bele. Kao ove u koje oni gledaju.

„Isuse!” Samo je stigla da prokomentariše. „Pa ovo je strašno!”

PRVI DEO

Toranj slobode

Prvo poglavlje

Njujork, mart 2022.

Rutinski dan kad je u pitanju Griffinovo odeljenje. Dan bez najtežih zločina, ali ne i dan bez posla. Detektivi iz Odeljenja za ubistva severnog Menhetna su, uz asistenciju detektiva iz područnih policijskih stanica, radili na gomili aktuelnih slučajeva. Detektiv Griffin je još bio u Istočnom Harleumu. Dogodila se pucnjava, sukob uličnih bandi.

Završio je svoj posao na uviđaju i već je bio u kolima. Skrenuo je iz Prve avenije u istočni deo Sto šeste ulice kada mu je zazvonio mobilni telefon. Bio je to poručnik Rendi Bel, Griffinov nadređeni.

„Moraš pod hitno da ideš na Donji Menhetn!”, šefov ton je bio zapovednički. „Imamo telo u STC1.”¹

„Zašto ja?”, Griffin se začudio.

„Stvar je izgleda mnogo ozbiljna.”

„Ali to je pod jurisdikcijom naših kolega iz Odeljenja za ubistva južnog Menhetna...”, Griffinu i dalje ništa nije bilo jasno. „Sve ispod Pedeset devete ulice je njihovo.”

„To ti valjda govori koliko je stvar ozbiljna kad je Harding naredio da pošaljem i tebe.”

To mu je uistinu govorilo da je stvar ozbiljna. Njujorška policija raspoređuje zadatke strogo teritorijalno. Svi resursi se alarmiraju samo u hitnim situacijama, kod najtežih zločina. Džejms Harding, koji rukovodi Detektivskim biroom, ne bi

¹ Engl.: STC1 – One World Trade Center – Svetski trgovinski centar 1.

bez preke potrebe pozvao najboljeg istražitelja sa severa da se bavi ubistvom na jugu ostrva.

Svetski trgovinski centar 1 ili Toranj slobode, kako ga još zovu, najviša je zgrada u Sjedinjenim Državama, kao i na celoj zapadnoj hemisferi. S nizom nebodera, nalazi se u sklopu novog Svetskog trgovinskog centra, pokraj mesta gde su 11. septembra 2001. srušene kule bliznakinje u događaju koji istorija beleži kao najgori teroristički napad na tlu Amerike. Otvoren je novembra 2014. godine, kada su se, bez velike medijske pompe, u objekat uselili radnici prvih kompanija koje će ovde imati svoje kancelarije. I kada su gradonačelnik i gradski većnici, takođe bez velikih fanfara i pomalo tiho, poslali poruku o tome kako avioni Al Kaide nisu uspeli da unište američki san, kako zapadne vrednosti još uvek žive u srcima nacije.

Ulaz u zgradu koji koriste poslovni ljudi i kancelarijski radnici strogo su kontrolisali čuvari zakona. Sve je vrvelo od uniformisanih policajaca, pripadnika Njujorške policije² i Lučke policije.³ Ulaz koji koriste turisti bio je zatvoren. Griffin je taman započeo raspravu s jednim mladim pripadnikom Lučke policije koji nije hteo da ga propusti kad im je prišla lepuškasta Afroamerikanka u civilu.

„To je kolega, detektiv Griffin”, blago je ukorila policajca. Kad su se malo odmakli, obratila se Griffinu: „Bune se što smo

² Njujorška policija ili Policija grada Njujorka (engl.: NYPD – New York Police Department). Policijska služba u čijoj je nadležnosti pet gradskih opština. Predstavlja najveću gradsku policiju u Sjedinjenim Američkim Državama, a i jednu od najstarijih u tom pogledu.

³ Lučka policija (engl.: Port Authority Police Department – PAPD). Policijska služba čija je dužnost zaštita i sprovođenje zakona na prostoru i u objektima koji su u vlasništvu Lučke uprave Njujorka i Nju Džerzija.

mi dobili slučaj. Svetski trgovinski centar je pod njihovom jurisdikcijom.”

„Nek se oni samo bakću s turistima”, dodao je Griffin. „Ubistva nek ostave pravim njujorškim plavcima.”

Nastavili su da koračaju.

„Drago mi je što te vidim”, rekao je Griffin uz blagi osmeh kada su ušli u zgradu.

„Meni nije. Ne u ovim okolnostima.”

Griffin je znao Šaniz Mejz jako dugo, još iz vremena kada su počinjali svoje karijere kao obični patrolni policajci. A i kao stanični detektivi su radili zajedno dve godine u Dvadesetoj stanici, sve dok on nije prebačen u Odeljenje za ubistva severnog Menhetna. Ona će narednih nekoliko godina provesti u Odeljenju za suzbijanje oružanog nasilja, a već godinu i po dana je u Odeljenju za ubistva južnog Menhetna, tako da je ovo mesto zločina pod njenom jurisdikcijom.

Za samo četrdeset sedam sekundi lift ih je transportovao do sto drugog sprata zgrade. Nisu ni reč progovorili dok su bili u liftu. Ona je piljila u hologramsku prezentaciju grada koja se *odmotavala* pred njima na zidovima lifta. A on je krajičkom oka osmatrao nju. Lepo joj je stajalo to crno poslovno odelo, mada, rekao bi da se ugojila u odnosu na to kad ju je poslednji put video. Pomislio je da ipak ne bi oprostio toj njenoj malo povećoj zadnjici, ali savršeno izvajanoj i jednako zanosnoj kao i pre.

Na sto drugom spratu, u prostoru poznatom kao Opservatorija, dočekao ih je poručnik Karbone, šef Odeljenja za ubistva južnog Menhetna i Šanizin neposredni nadređeni. Bio je veoma nervozan. Nije ni stigao da se pošteno pozdravi s Griffinom a mobilni telefon mu je već dva puta zazvonio.

Grifinu je trebalo vremena da mu se oči priviknu na mrak koji je u prostoriji vladao kao kad ovamo dovode turiste. A i sa zastora koji su prekrivali prozore išle su video-projeksije koje

turistima treba da dočaraju žamor njujorških ulica. Najgora od svega bila je glasna muzika koja je to sve pratila.

„Hoće li neko da isključi jebenu muziku!”, zapovedio je poručnik Karbone čim je završio telefonski razgovor.

Potrajalo je nekoliko trenutaka dok muzika nije utihnula. U isto vreme, zastori su počeli da se dižu s prozora puštajući unutra dnevnu svetlost, otkrivajući predivan vidikovac. Spektakularan pogled na čitav grad. Najlepši pogled, s najviše tačke u gradu, za koji turisti iz čitavog sveta plaćaju trideset pet dolara.

„Rešite ovo kako znate i umete!”, obratio se Karbone Grifinu i Šaniz. „I komesar i Harding već mi sede za vratom.”

„Samo da te upozorim”, rekla je Šaniz kad su malo odmakli od šefa, „neće ti se svideti ono što budeš video gore. Naročito ako imamo u vidu da si... nedavno dobio sina.”

Takozvane mehaničke spratove 103 i 104 prošli su peške, a na krovu zgrade stupili su u kompleksnu konstrukciju iz koje se uzdizala antena visoka 124 metra. Dvojica forenzičkih tehničara u belom već su obeležila mesto zločina. Njihov rad na prikupljanju i dokumentovanju dokaza nadgledala je narednica Krempton, detektivka-supervizor u Jedinici za mesto zločina. Nju je Griffin vrlo dobro znao s mnogobrojnih uviđaja širom Menhetna. Dočekao ih je i detektiv Met Jarošefski iz Prve stanice. Predstavio se Grifinu, iako je Griffin veoma dobro znao ko je on. Jarošefskog svi znaju. On je legenda koja je već „sto godina” u Njujorškoj policiji, i koja uporno odbija da ide u penziju iako je odavno stekao uslove za to.

Jarošefski im je oboma dao rukavice od lateksa. Griffin ništa neobično nije video sve dok nisu stali u centar prstenova koji su okruživali antenu. I dok se forenzičari nisu malo pomerili.

Tada je ugledao čudni predmet za koji je odmah pomislio da je vrsta oltara. Imao je oblik četvrtastog stuba visine oko sedamdeset centimetara. Pri zemlji je bio širok oko tridesetak

centimetara, ali se na vrhu stepenasto račvao u kockasti plato čiju je širinu Griffin procenio na pedesetak centimetara. Sa sve četiri strane ovaj plato je bio oivičen rezbarijom koja je ličila na rogove.

Najveći užas nalazio se baš na vrhu stuba, na platou između rogova.

Dok se približavao, Griffin je u svojoj svesti uporno pokušavao da potisne ideju da su crni pepeljasti obrisi koji su se nazirali na tom oltaru u stvari ljudski ostaci. A kada se sasvim približio, ovu ideju je nažalost morao da prihvati kao neminovnu.

Još više se uznemirio kad je postao svestan da je reč o veoma malom detetu, o novorođenčetu. To maleno ugljenisano truplo se skoro u potpunosti raspalo usled dejstva vatre, nemoćno ležeći na vrhu oltara.

Iako se truplo skroz izobličilo od toplote, još uvek su bile dobro vidljive konture tela. Ruke i noge su bile zgrčene u neprirodnom položaju. Lice jeste bilo izgorelo do neprepoznatljivosti, ali su ostali jasno vidljivi obrisi glave. Majušna dečja crna glava od koje su Griffinova prošla žmarci niz kičmu.

„Šta je ovo dođavola?!”, nije mogao da se otrgne utisku.

„To ti nama reci”, rekla je Šaniz. „Zato si ovde.”

Griffin je čučnuo, ne bez izvesnog gađenja što mora da bude toliko blizu tako maloj žrtvi.

„Ugljenisane ostatke su”, rekao je Jarošefski, „jutros otkrila dvojica radnika kompanije *Skajlajn elektrik*. Oni vrše opravke, održavaju ovo čudo”, ruke je ispružio u pravcu antene i prstenova.

„Već ispitujemo”, ubacila se Šaniz, „sve zaposlene u Opservatoriji, kao i u *Skajlajn elektriku*. To su ljudi koji imaju pristup krovu, sektoru s antenom.”

„Možemo li”, rekao je Griffin nakon što se pridigao, „da pretpostavimo kog je životnog doba žrtva? Kako je zapaljena?”

„Moja prva procena je”, odgovorila je narednica Krempton, „da je dete imalo između tri i šest meseci u trenutku smrti. Novorođenče. Vreme smrti je ovde naravno nemoguće proceniti. A zbog stepena ugljenisanosti, verujem da je korišćeno sredstvo za potpirivanje vatre... Benzin, mazut, kerozin... Konačan sud će dati Kancelarija glavnog medicinskog veštaka.”

„A najčudnije je”, rekla je Šaniz, „što niko ništa nije video. U ovoj zgradi ljudi ima kao mrava. Armija zaposlenih, pa armija osoblja, pa armija turista... Najprometniji neboder u gradu! A iz iskaza koje smo dosad skupili, niko nije video ništa sumnjivo.”

Grifin je došao do ivice krova i uhvatio se za ogradu. Najednom je zahladnelo. Počeo je i sitan sneg da provejava. Duboko je udahnuo i pustio da mu vazduh ispuni svaku poru pluća. Šaniz je bila u pravu. Nije mi se svidelo ovo što sam video. On koji se na poslu nagledao svega i svačega, duboko se potresao pred spaljenim ostacima novorođenčeta. Možda baš zato što je i sam imao bebu. Pokušavao je da upije lepotu koja se pred njim pružala. Međutim, ni veličanstven pogled na grad i okean nisu ga smirivali.

„Jesi li dobro?”, upitala ga je Šaniz.

Nije stigao da odgovori. Narednica Krempton ih je pozvala. Otišli su da pogledaju.

УΔ&γΛγ

Simboli su nečim oštrim bili urezani na metalni zid, iza ventilatora i jedne šipke. Verovatno zato nisu odmah uočeni. Sačekali su da forenzički tehničar ispuca seriju fotografija, a zatim su se približili.

„Šta je sad ovo?”, Šaniz se glasno zapitala u ime svih.

Nekoliko trenutaka su u tišini posmatrali neobične simbole.

Jedini se oglasio Jarošefski. „Kao Jevrejin koji pomalo zna hebrejsko pismo... Liči mi na klinasto pismo.” Kad je primetio

da su ga svi pogledali, slegao je ramenima i dodao: „Tako mi deluje. Gledao sam puno dokumentaraca na *Historiju*.”

Nakon što je osmotrio neobične simbole, Griffin se vratio do oltarske strukture. Trudio se da ne zadržava pogled na spaljenim ostacima deteta, već je prvenstveno gledao oblik stuba. Na prvi pogled je to izgledalo kao granit, kao da je klesano od kamena. Imalo je i sivkastu boju prave stene. Ali kad je pipnuo, pod prstima je osetio nešto slično plastici. Forenzičari su se pobunili što to dira, a tek su negodovali kada je uzeo stub i blago ga odigao s betona.

Brzo ga je ponovo spustio dole. To je uradio kako bi proverio od čega je predmet. Shvatio je da je od neke veoma lagane legure. Ubica je to mogao vrlo lako da donese sa sobom.

Drugo poglavlje

Čim je ušao u svoj stan, Grifina su zagrljajima dočekali ćerka Lea i supruga Kejt. No, to nije bio kraj porodičnim izlivima nežnosti. Ušao je u dečju sobu i prišao kolecvi. Tromesečni sin Kevin spavao je dubokim snom. Nežno je poljubio glavicu svoje bebe. Tek tada mu je srce bilo na mestu.

Svaki dan njujorškog policajca je naporan. Ovaj je za Marka Grifina bio posebno naporan. Nikako nije mogao iz glave da izbaci sliku spaljenog dečjeg trupla. Osećao je toliki umor da je žena morala da mu pomogne da s ramena skine opasač i pištolj. A kada se izvalio na kauč u trpezariji, Lea ga je još neko vreme gnjavila umiljavajući se uz njega.

Kejt je bila zabavljena poslovima u kuhinji. Lea je ostavila svog oca, pa je on taman bio prikunjao kada se iz dečje sobe začuo Kevinov plač.

„Neka, ja ću.” Kejt je izletela iz kuhinje i odmah sprečila svog muža u naumu da reaguje.

Vratila se s bebom u naručju. Beba je i dalje plakala i nervozno se vrpaljila. Nadute pelene i neugodan miris bili su jasan signal da se uneredio.

Presvukla ga je sa zavidnom brzinom i spretnošću. Kevin je i dalje plakao, ali je začutao čim je Kejt izvadila levu dojku i privukla ga sebi.

Mark je gledao kako njegova žena doji dete sa izvesnom dozom pogubljenosti u očima.

„Šta je bilo?”, pokušala je Kejt da prekine muževljevu zamišljenost.

„Ništa.”

„Problemi na poslu?”

„Sve je okej...”

Uzeo je daljinski sa stola. Upalio je televizor baš u trenutku kad je jedan od najpopularnijih njujorških TV voditelja Rič Tajler imao svoj šou na *NBC-u*.